

Акт

лісопатологічного обстеження лісових насаджень філії «Південний лісовий офіс» ДП «Ліси України», що потребують проведення заходів з поліпшення санітарного стану лісів у 2025 році

07.10.2025

сmt. Великодолинське

Нами, начальником відділу нагляду та прогнозу ДСЛП «Херсонлісозахист» РУДЬ Раїсою, провідним інженером лісового господарства філії «Південний лісовий офіс» ДП «Ліси України» АВДЄСВИЧЕМ Олегом, лісничим Великомихайлівського лісництва ВАЩЕНКОМ Миколою, в.о.лісничого Северинівського лісництва РУДОВОЮ Вікторією, лісничим Павлівського лісництва ГОТКО Миколою, проведено 07 жовтня 2025 року лісопатологічне обстеження насаджень Одеського надлісництва Філії «Південний лісовий офіс» ДП «Ліси України» (Далі- Надлісництво), з метою здійснення заходів з поліпшення санітарного стану лісів на загальній площі 17,7 га.

Таксаційна характеристика обстежених ділянок відповідно до Проектів організації та розвитку лісового господарства (таксаційний опис, відомості поквартальних підсумків) 2014 року:

Лісництво (урочище)	Номер кварталу	Номер виділу	Площа виділу, гектарів	Номер підвиділу	Площа підвиділу, гектарів		Коротка таксаційна характеристика насадження відповідно до матеріалів лісовпорядкування							Категорія захисності
					загальна	у тому числі площа, можлива для	склад	вік, років	повнота	бонітет	середня висота, метрів	середній діаметр, сантиметрів	запас деревостану, куб. метрів на 1 га	
Великомихайлівське	44	8	5,2		5,2	5,2	5Д35ЯЗ+АКБ	70	0,70	3	16	24	150	3
Великомихайлівське	44	28	2,8		2,8	2,8	7Д32ГЛЗ1ЯЗЛ+ЯЗ	75	0,65	3	19	24	150	3
Разом по лісництву:			8,0		8,0	8,0								
Северинівське	3	22	2,1		2,1	2,1	5В3ДЗАКБ2СКР	32	0,70	4	7	8	40	3
Северинівське	4	27	2,9		2,9	2,9	5АКБ4МСВ1ВЗД	38	0,45	3	10	14	20	3
Разом по лісництву:			5,0		5,0	5,0								
Павлівське	83	4	4,7		4,7	4,7	10АКБ	33	0,70	2	12	14	95	3
Разом по лісництву:			4,7		4,7	4,7								
Разом ВСР:			17,7		17,7	17,7								

З метою визначення причин виникнення патологічних процесів в лісових насадженнях Одеського надлісництва, призначення в них заходів з поліпшення санітарного стану лісів, було проведено лісопатологічне обстеження лінійним методом шляхом візуального обстеження стану дерев, керуючись «Санітарними правилами в лісах України», затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 27 липня 1995 року № 555 (зі змінами та доповненнями).

Обстеженням встановлено:

При лісопатологічному обстеженні лісових насаджень у Великомихайлівському, Северинівському та Павлівському лісництвах Одеського надлісництва відмічено погіршення санітарного стану деревостанів, внаслідок ураження хворобами та пошкодження шкідниками лісу.

В результаті стрімкої зміни клімату, підвищення середньорічних температур, зменшення кількості опадів впродовж вегетаційного періоду, створюються сприятливі передумови для розвитку осередків шкідників та хвороб лісу. Підвищена температури повітря у поєднанні з нестачею вологи у ґрунті негативно впливає на екосистеми, зокрема викликає втрату

деревостанами біологічної стійкості. І, як наслідок – ослаблення насаджень та зростання чисельності шкідників та хвороб лісу.

Обстежені листяні ділянки з головною породою акація біла в Северинівському лісництві квартал 4 виділ 27 та Павлівському лісництві квартал 83 виділ 4 характеризуються насадженнями перестійного віку, які деградовані та ослаблені, низькорослі, без приростів, масово суховершинні, що свідчить про втрату біологічної стійкості деревостанів.

На ділянках з акацією білою будуть відібрані у вибіркову санітарну рубку сухостійні дерева, суховершинні, вражені некрозно – раковими хворобами: з наростами й напливами на стовбурах або потовщеннями на гілках і стовбурах, з глибокими тріщинами в комлевій частині, з локальним відшаруванням кори, пошкоджені стовбуровими шкідниками – під корою личинкові ходи забиті трухою, що характерно для вусачів, під залишками кори є грибниця дереворуйнівних грибів.

На ділянках Великомихайлівського лісництва квартал 44 виділ 8 та квартал 44 виділ 28, де головною породою виступає дуб, у вибіркову санітарну рубку відбиратимуться переважно дерева VI категорії санітарного стану (старий сухостій), поодинокі дерева IV-V категорії, сухостійні, із засохлим та відсутнім листям, із всохлими кронами більше, ніж на 2/3, дерева з локальним й повним відшаруванням кори, пошкоджені стовбуровими шкідниками - на стовбурах наявні льотні отвори і личинкові ходи характерні для заболонників та вусачів.

При лісопатологічному обстеженні всіх листяних ділянок відмічається всихання, присутніх у складі дерев, а саме: в'яза, акації, гледичії, ясена, маслини. Де у вибіркову санітарну рубку будуть відібрані дерева IV - VI категорії санітарного стану (відмираючі, сухостійні) із всохлими кронами на 2/3 і більше (до 100%), з відсутнім листям, з відшарованою частково або повністю корою, з відмираючими водяними пагонами, пошкоджені стовбуровими шкідниками - заболонниками, вусачами та поодинокі дерева із підірваною кореневою системою.

Таким чином, в обстежених насадженнях Одеського надлісництва будуть відібрані у вибіркову санітарну рубку дерева, пошкоджені стовбуровими шкідниками та хворобами лісу, а саме:

- дерева дуба, переважно VI категорії санітарного стану та поодинокі IV-V категорії, пошкоджені стовбуровими шкідниками, із всохлими кронами більше, ніж на 2/3;
- дерева акації IV – VI категорії санітарного стану з некрозно – раковими хворобами, пошкоджені стовбуровими шкідниками;
- дерева усіх листяних порід, присутніх у складі, IV – VI категорії санітарного стану, пошкоджені стовбуровими шкідниками – вусачами, заболонниками, із всохлими кронами від 2/3 до 100%, поодинокі із підірваною кореневою системою.

Характер всихання поодинокий та груповий, темп поступовий та різкий, ступінь всихання слабкий та середній.

При проведенні вибірових санітарних рубок в насадженнях Одеського надлісництва залишати дерева, які виконують важливі біоценологічні функції та дотримуватись показника повноти згідно «Санітарних правил в лісах України».

На момент обстеження відведення деревостанів у вибіркову санітарну рубку не проведено.

Висновок:

1. В насадженнях, уражених хворобами та пошкоджених стовбуровими шкідниками лісу, з метою недопущення розмноження та розповсюдження у прилеглих насадженнях стовбурових шкідників, хвороб лісу, провести заходи з поліпшення санітарного стану лісів, враховуючи стан насаджень та особливості розвитку шкідників.
2. ДСЛП «Херсонлісозахист» рекомендує лісовій охороні Надлісництва здійснювати постійний моніторинг деревостанів, з метою швидкого реагування та запобігання поширенню загроз появи шкідників або ознак захворювань.
3. З метою поліпшення санітарного стану лісів, обстежені насадження потребують проведення вибірково санітарної рубки на загальній площі 17,7 га.

- Акт складений у 3 примірниках.

Раїса РУДЬ

Олег АВДЄЄВИЧ

Микола ВАЩЕНКО

Вікторія РУДОВА

Микола ГОТКО